

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta . . . 3.—; . . . 4.50
za četrt leta . . . 1.50; . . . 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilno, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je . . .“

Vabilo na naročbo.

Z novim letom začela je „Edinost“ svoj petnajsti tečaj. Kakor dosedaj prizadevala si bode svojim naročnikom vsestranski zadovoljiti prinašajoč raznovrstnega gradiva. Vabimo torej vse slovenske rodoljube, da si jo mnogobrojno naročajo ter jo širijo mej svojimi prijatelji.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Vse one, ki so nam za pretekli tečaj kaj na dolgu prosimo, da čim prej svoj dolg poravnajo, kajti izdajanje lista je združeno z velikimi stroški.

Tržaški mestni zbor in Slovenci.

Poročilo o javni seji mestnega zbora v soboto dne 4. t. m. prinašamo na drugem mestu. Tu se hočemo spominjati le govorov mestnega župana dr. Bazzonija in deželnega namestnika viteza Rinaldinija.

Prvi govoril je Rinaldini poudarjajoč skrb mestnega župana za prosep Trsta, ljubezen in zvestobo mestnega zbora do presv. vladarske hiše. Skrb novega mestnega zbora naj bi bila obrnena v gmotni prosep našega mesta. Mestni zbor naj bi se gledé tega sporazumel s trgovsko zbornico. Trst naj bi ostal zvest vladarski hiši; to upa zato, ker je on (dež. namestnik) osebno znan z večino udov mestnega zbora. Slednjicé upa od novega župana, da bode vedel donesti tržaški mestni zbor do one veljave, kojo tirja država važnost.

Ne vemo, če je bil govor odobrovan. Pač pa vemo, da v vsem govoru cesarskega namestnika neso ni z besedico omenjeni

Slovenci, ki zavzemajo dobro tretjino tukajšnjega prebivalstva. Iz vsega govora veje neko božkanje in prilizovanje lahonski radikalni stranki. Gospoda namestnika govori nosi na čelu pečat mlačnosti, neodločnosti sedanje deželne vlade. Ista nikakor ni odločna in stroga, kakor bi morala prava vlada edino le postopati s stranko, katera se je pokazala že večkrat nasprotno avstrijskim interesom Trsta. Na tak način, gospod namestnik, nikdar ne pridemo na Primorskem do zaželenega miru mej narodnostmi! Ako ves avstrijski čut sedanjega mestnega zbora obstoji zgolj v osebni prijateljstvu nekaterih mestnih svetovalecev z gospodom ces. namestnikom — pač slabo podlago ima „avstrijski čut“ v Trstu in zamaga avstrijstva ob zadnjih volitvah ni družega, nego nevaren humbug.

Je-li 40.000 tržaških Slovencev res tako od nič, da se jih ces. namestnik ni z besedico ne sme spominjati, ter upa na boljšo prihodnost Trsta brez vzajemnega sodelovanja tržaških Slovencev? Je-li smo tudi v očeh cesarskega namestnika še vedno tlačena „raja“ in razume tudi ces. namestnik sam izvedenje narodne ravnopravnosti tako, kakor uradna „Triester Zeitung“, po kateri smo Slovenci v Trstu popolnoma ravnopravni z družimi narodnostmi? Mi obžalujemo plitvost in jednostranstvo namestnikovega govora osebno iz razloga, ker smo se nadejali, da nam bode sedanji namestnik pravičnejši.

Drugačen je govor župana Bazzonija. Že na prvi pogled vidiš, da prvemu možu Trsta ni za stvar ampak za — fraze. In res, govor ta družega ni nego kup fraz in vezanih otrobi. Vse je le „pro forma“. Zatrjuje udanost presv. cesarju in upanje, da bode mestni zbor lojalni, da bode isti skrbel za gmotno in duševno korist Trsta itd. Mestni zbor bode delal na to, da zboljša šolstvo (sic!). Največja duševna korist pa,

katero bode novi mestni zbor gledal liki puščico svojega očesa, in katero korist vsak pravi Tržačan želi, da se pred vsem goji — ta je „la nazionalità italiana del paese!“

Tudi za nas Slovence, tržaške okoličane, imel je gospod župan besedico.

„Trebalo opomniti — rekel je — da je tržaška okolica večinoma obljubena po zemljakih slovenske narodnosti, kojih zastopniki tudi sedé v mestni zbornici. Radi bi poskrbeli na najboljši način, da vladajo še dalje najboljši odnošaji mej okoličani in mestjani, ter jeden družega vzajemno podpiramo; vsi naj bi bili bratje, kakor pristoji občanom iste občine. Po liberalnih načelih, katera vodijo mestni zbor, spoštujemo mi narodnost okoličanov, kakor spoštujemo ono krepko narodno deblo, čigar betva so naši okoličani, kajti i ono nastoja, da se vedno bolj mika in obrazuje.“

Polna usta lubeznjivosti in laskavih besed za nas je imel do tu gospod župan. Mi bi v teh načelih res uvidevali najboljša in istinito liberalna; v županu pa moža po volji božji. Ali kmalu se je skesal in pokazal tudi svojo voljo prav. „Če bi pa — nadaljuje — kak slab slučaj zanesel v okolico drzne agitatorje, kateri bi ali iz častihlepnosti ali iz družih namenov jeli motiti vzajemno mirnost mej okoličani in mestom, ali zahtevati pretirane in absurdne stvari, vžigati jezo v narodu, ter ščuvati na nesmiselna izzivanja, tedaj bodemo vsi vzdignili naše ščite, kajti nosili bi odgovornost, da smo brezobzirno gledali, kako se blati naša latinska kultura, „fulgida figlia dei secoli remoti!“

„Der Mohr ist gewaschen worden, der Mohr kann gehen!“ — opral nas je ljubi gospod župan Bazzoni, nas Slovence, in mi naj bi mirno požrli, kar nam ljubček tržaških črncev po krivici natveza?

Izrekli ste, da si želite miru z oko-

ličani. Je li pa umesten, mogoč tak mir? Ne. Mir, katerega nam ponujajo lahonski laži — liberalci bil bi našemu, že tako preveč tlačnemu narodu — gotova smrt. Pripoznavajo nam sicer ti volkovi v jagnjetovih kožah, da imamo pravico do naobrazbe, pri tem pa se bojé „agitatorje“. Vsi rodoljubi, katerim je na srcu blagor svojega rodu, koji uvidevajo žalostno stanje ubozege okoličana — ki je na milost prodan strastnim Lahonom na magistratu — veljajo tem možem za nesramne, drzne agitatorje, katerim je napovedan odločen, strasten boj! So li to načela pravega liberalizma, na katerega se sklicuje ta gospoda. Liberalci pač ne more biti, kdor želi smrti drugim, da sam živi.

Od intransigentne progressove stranke si pač družega ne moremo nadejati; čudimo se pa in očito protestujemo proti deželni vladi, katera najde svoje dopadajenje v tem očitnem teptanju državnih zakonov in zanikanju vseh narodnih pravic 40.000 Slovencev in to v javni seji mestnega zbora in pri instalaciji župana!!

Bode li naših pet poslancev na to izzivanje molčalo in mirno požrlo krivično postopanje z nami? Čas je skrajni, da se organizujemo, ter se odločno upremo teptanju naših, v državnih zakonih zajamčenih nam pravic.

Konec županovega govora in vedenje vlade same nam jasno kaže, da si tudi od sedanjega „avstrijskega“ zbora ne smemo pričakovati pravice.

Instalacija tržaškega župana.

Dne 4. t. m. instalirali so zopet izvoljenega župana gosp. Bazzoni-ja. Galerija bila je prenapolnjena. Občinski

PODLISTEK.

Besede materine.

Spisal C-t é.

(Dalje).

Taki spomini in taka čustva objela so tudi staro Zakotnico z elementarno silo. Vsi prizori uzorne njene sreče kot ljubimka, soproga in mati stopili so jej živo pred očij. V duhu in živimi barvami naslikala si je oni prizor rajsko slasti iz dekljakega življenja svojega, ko jej je razodel ljubezen svojo on, katerega jej je bilo treba samo videti, da jej je radosti vztrepetalo burno srce njeno; ko jej je, vpirajoč v njo proseč in brezmejno ljubezen ovajajoč pogled svoj, zastavil vprašanje: „Hočeš-li biti moja, moja za vedno? — in ko mu je potem ona, v znamenje priznanja, iz dna nedolžne duše svoje zašepnila usodopolni svoj „da“!

Kateri ženski, da, kateremu možkemu, bližajočemu se večeru življenja svojega, ne bi prevzeli duše spomini na doživete te, dražestne trenutke?! Motrivšej nadaljno zakonsko življenje svoje, videlo je dušno njeno oko vsa svojstva druzega pokojnika v najlepšerazsvitu, videlo je povsodi le bleščéčo luč in nikjer sence. Temu se pa ne smemo čuditi, kajti neovrgljiva je re-

snica, da se vtisnejo veseli dogodki iz prošlih časov z veliko večjo silo v naš spomin in naša čustva, nego neveseli; zato pa bodeš vsikdar čul starca — govori z njim o čemer hočeš — da ti bo tožil: nekda je bilo drugače, nekda je bilo pač lepo! — dasi je mož morda doživel veliko veliko britkega.

Živo se je spomnila onega dne — kakor da je bilo včeraj —, ko se jima je rodil sin; sin, ki sedi zdaj poleg nje v vsej možkeji kreposti, v cvetju najlepše dobe svoje. To je bilo veselje! Duši srečne matere in isto tako srečnega očeta spojili sta se še tesnejše. To je bilo angeljsko razmerje — uprav idealno soglasje. In zdaj je vsemu konec! In ta mož, katerega so dičila tolika plemenita svojstva, kateri je bil „blaga duša“ v najzvišenejšem pomenu besede, počiva sedaj v hladnem grobu. Vsemu je konec, za vedno, za vedno!

In zopet se jej je utrnila debela solza; obrnivša pogled svoj na dozdevno čtajočega sina, zašepetala je sama sebi: dovoli o dobri Bog, da bodi tudi on tako srečen, kakor sem bila srečna jaz. Da, srečen postani tudi on! To mi je še jedina skrb na borney tej zemlji. Izbirajočemu si družico biti mu čem vestna svetovalka, zvesta čuvarica. Čuvati hočem bistrim očesom, da

ga ne zvaži nečimurnost, spojena z lepo, omamljivo zvonjnostjo na pota, ki vodijo do nesreče in britkega kesa. Vso svojo veljavo kot mati hočem zastaviti, ako bi bilo treba sina zavračati od tacihi potovi; ali ne bo treba — to vem — vsaj je tako dober!

In zopet je vprla pogled svoj tja preko mize do najdražjega jej zaklada na svetu, do sina, v katerem se je združila vsa nje ljubezen, vsa nje skrb.

Toda varala se je, meneča, da sin pazno čita. — Goječ uprav idealno ljubezen do rodne zemlje in rodú svojega, in brigajoč se za vsako malenkost, dogodivšo se v političnih naših bojih in v socialnem našem življenju — prečital je sicer navadno došle mu liste od prve do zadnje črke, a danes nij hotelo, in nij hotelo. Ni uveden članek, ni dopisi; ni „razne stvari“, ni „politiški pregled“, niso mogli vzbuditi trajne pozornosti njegove. Toliko da je prečital par vrstic, in že so mu misli ubeževale do družih predmetov. Pogled njegov obračal se je čisto preko lista tja do matere. In da se ni ona tako intezivno bavila s svojimi lastnimi čustvi, opazila bi bila prav gotovo, da sinu nekaj srce teži, da nekaj namerava, samo da ne ve, kako bi začel.

In res mu je bilo težko pri srcu,

težko, kakor še nikoli; res je nekaj nameraval, a beseda, prava primerna beseda, le nij hotela priti. Še nikdar, tudi ne v otročji dobi, se ga ni polastil tak, rekli bi, sveti strah, pred lastno materjo, nego v tem trenutku, ko je nameraval, odkriti jej najslajšo svojo tajnost.

„In vendar mora biti! Dobra, draga mati, odpusti mi, če te bom danes užalil — prvokrat v življenju svojem! Mora biti, mora . . . jaz ne morem drugače“ . . . vzdihoval je sam sabo.

Na to vstane in gre do okna. Zroč skozi okno, reče:

„Kako žalostno, dolgočasno vreme je danes“ —

Dvignivša pogled svoj od nogovice do sina, pritrđi mu: „da, pravo jesensko vreme je to; in kakó naletava ta ljubi dež, celi božji dan, brez prestanka“.

„Le nekoliko mrzle sape, in dobili bodemo snega v ozbilji. In vendar, jaz se veselim snega in veselim se mrzle burje, ker tudi dremajoča zimska narava ima svojo lepoto, svojo poezijo! Bivajoč na Dunaju, imel sem obilo prilike videti, kolike radosti ponudi ta lepi zimski čas veseljajelnemu človeštvu“. Milan bil je nekako zadovoljen, da je le sprožil pogovor, kajti prejšnji, duha moreči molk mučil ga je zeló.

svetovaleci došli so v praznične obleki. Vladni zastopnik bil je baron Conrad.

Malo po 12 uri došel je gospod namestnik vitez Rinaldini.

Gospod namestnik otvoril je sejo ter naznanil, da so presviti cesar blagovolili potrditi izvolitev gosp. Bazzonija za župana mestu tržaškemu. Nato povabi gosp. namestnik župana Bazzonija, da stori predpisano prisego. Namestnik prečita formulo prisega. Po pročitaju vzdigne župan svojo desno ter izreče glasno: E così Dio mi aiuti.

Gosp. namestnik je nato izrekel sledeči govor:

Častitam Vam, cenjeni gospod župan, da ste zopet poklicani na to vzvišeno mesto in da so presviti naš cesar milostno blagovolili potrditi izvolitev Vašo. O našega cesarja dobrotnej skrbi za razcvit mesta tržaškega dobili smo uprav v zadnjem času novih dokazov.

Ljubezen in zvestoba do cesarja in cesarske rodovine bili ste od nekdaj v ponos prebivalstvu tržaškemu, zato pa je zastop tega mesta izvestno prešinjen temi čustvi.

Dasi še novinec na svojem sedanjem mestu, sem vendar jeden starejših delavcev v dvorani tej. Prosim Vas, dovolite mi torej, da Vam dam nekoliko sveta glede prihodnje Vaše delavnosti.

Mestni zastop storil je v zadnjih letih mnogo za intelektualni napredek Trsta; ne da bi hotel, da se ta del javne uprave zanemarija, svetoval bi Vam, da pozornost svojo v prvi vrsti obrnete onim materialnim in zdravstvenim napravam, katere so potrebne, da postane življenje v Trstu prijetnejše in zdravju ugodnejše. Tem načinom pospešili boste razcvit Trsta. Vemo dobro, da so imeli prejšnji zastopi tudi v tem pogledu dobro voljo, gotovo pa bi smatrali za veliko zmago sedanjega zastopa, ako bi ta-le vsaj deloma vresničil, kar po pravici more zahtevati prebivalstvo.

Mestnemu svetu pripadla bode tudi težavna naloga, da v sporazumljenju z trgovinsko zbornico vse pripravi in uvede, kar je potrebno za novi gospodarski red, katerega moramo pričakovati.

Ako hoče mestni zastop, da se bo čul njega glas tam, kjer določujejo usodo Trsta, mora skrbeti, da bodo čutila do skupne države najboljša in najsimpatičnejša; pobijati mora vsako drugo, izven te zbornice porodivše se nasprotno prizadevanje. Taka prizadevanja prihajajo od nasprotnikov Trsta; nas vseh pa je dolžnost, da se jim porobu postavimo v varstvo našega mesta.

„Sin moj, meni se vidi, da si opaževaj le jedno, sončnato stran stvari, na drugo, neveselo stran si pa čisto pozabil. O, lepo je, lepo po zimi, ko ostra burja okoli hišnih vogalov žvižga, ko mraz na šipe svoje cvetke slika, beli sneg pota zastavlja in se pred hišnimi durmi kopiči, ko ljudje kaj samozadovoljno kraj peči posedajo z čašo ogrevaajočega in krepčevalnega čaja v roci; lep je ta zimski čas, a le za one, ki so — sit, za one, katere varuje dobra obleka pred mrazom in slabim vremenom, za one, ki vedo, kam jim bo iti zvečer spat. Nijši pa vidil onih, ki na pol nagi v ostrem mrazu okolu tavajo, kateri morajo biti veseli, da le dobe kako luknjo za prenočišče, — čeprav mraz in burja od vseh strani v njo tiščita, ki celi božji dan trepečejo, ne imajoči vinarja niti za košček kruha, kamo-li za kurivo. O, tudi v tej bedi je poezija, ali poezija, pretresujoča dušo človeško in kazoča nam prežalostno istino: da mnogokak potratnež v svojem egoizmu, v svojej trdosrčnosti ne vidi in noče videti bedo brata, trpljenje soseda, kateremu bi lahko pomagal, podarivši mu le stoti del tega, kar je on le danes razsul, slepo služeč strastim svojim.“

(Dalje prih.)

Mestni zastop ima mej sabo mnogo pridnih, inteligentnih, nesebičnih in patrijotičnih močij, da se smemo od tega zastopa le najboljšega nadejati; razlika mišljenja ni tolika, da bi mogla ovirati skupno, koristno delovanje. Jaz bom to delovanje vedno opaževal in tudi gorko podpiral. Spolnjevati te svoje dolžnosti mi bode tem laglje, ker so osobne moje razmere do mnogih gospodov izmed Vas, — posebno pa do onih gospodov, kateri sestavljajo predsedništvo — izborne. Posebno pa gojim do Vas, prečastiti gospod župan, isto spoštovanje in iste simpatije, katere goji do Vas vse meščanstvo; želim, da dovedete mestni svet do one visočine, katera odgovarja važnosti avstrijskega emporija. Veseli me, da Vam morem, gospod župan, še enkrat izreči svoja voščila.

Župan Bazzoni: Vrščé svojo sveto dolžnost prosim Vas, visokorodni gospod, da sporočite Nj. Veličanstvu izraz lojalne vdanosti in hvalečnosti za potrditev volitve moje.

Prisrčna hvaležnost, do Vas, visokorodni gospod, prošinja tudi ves občinski svet na odkritosrčnih, dobrohotnih in tolažljivih besedah, katere besede zbuja v nas upanje, da nam je pričakovati prepotrebne podpore cesarske vlade. Truditi se čemo, da bomo to podporo tudi zaslužili.

Zato smo radostno pričakovali denašnje slovesnosti in konstituiranja mestnega zastopa.

Vi, častiti svetovaleci, sestavljate veliki del tega zastopa. V skupnosti Vaših cenjenih oseb združujete obilo skustva, razsežno teoretiško in praktično poznanje trgovine, industrije, umetnosti, poljedelstva; v Vas vidimo združeno odlično mišljenje z meščanskimi čednostimi.

Vaši someščani-volilci poverili so Vam po vsej pravici plemenito nalogo, da varujete materialne in moralne koristi mesta in okolice.

Upam, da bode Vaše skrbno delovanje v popolnem soglasju s slavno trgovsko zbornico, katera je naša somišljenica v prevažni zadevi skladišč, in katera bode vsikdar naš zaveznik, kadar bode treba pospeševati vseobče dobro.

Glede moralnih koristi skrbela so tudi prejšnja zastopstva, da se razširi in zboljša javni pouk; prepričan sem, da se bomo trudili, da še bolj oživimo intelektualni napredek prebivalstva. Tako bomo zagotovili mestu tržaškemu velike zasluge glede javnega pouka.

Glede materialnih koristi trebalo bode naše neumorne delavnosti, kajti bati se je ekonomične krize, provzročene po odpravi prostega pristanišča in vsled preustrojitve sedanjega trgovinskega zistema. Gledati bomo morali, da dosežemo od strani vlade one naredbe, katere bodo mogle zabraniti propad našega blagostanja.

Velikega moralnega pomena je tudi, da si ohranimo — to želi gotovo vsak Tržačan — italijansko svojo narodnost, katero čemo čuvati s pravim ljubosumjem. Toda pozabiti ne smemo, da v okolici žive kmetovalci slovenske narodnosti, katerih zastopniki sede mej nami kot cenjeni sodelovalci pri mestnej upravi. Nastojati čemo, da se ohranijo dobre razmere mej meščani in okoličani, kakor jih zahtevati vzajemnost in bratska zveza, in kakor se spodobi udom jedne in iste skupnosti.

Liberalna načela bila so mestnemu svetu vsikdar vodilo in uprav ta načela silijo nas, da spoštujemo narodnost okoličanov — kakor tudi mi zahtevamo spoštovanje do narodnosti večine deželanov — da čislamo krepki rod okoličanov, kateri se trudijo za svojo nadaljno izobrazbo.

Ako bi se pa dogodilo, da bi hoteli drzni agitatorji — bodisi, da hočejo nase obrniti pozornost, ali pa iz katerihkoli drugih vzrokov — rušiti mir mej meščani in okoličani,

zahtevajoči pretirane in absurdne stvari, izživljajoči narodne prepire in snujajoči provokacije, — potem pa hočemo vsi, gospodje moji, poprijeti za ščit edinosti-ker bil bi neodpustljiv greh, ako bi ostali brezbrizni, videči, kako da hočejo varati ljudstvo, ali odrekati visoko ceno našej latinskej kulturi, tej svitlej hčeri stoletij.

Konec govora nema pomena za nas, torej ga izpustimo. Po govoru županovem oglašil se je prvi podpredsednik dr. Mozes Luzzatto. Drobil je iste fraze o idealnih koristih, moralnej dedšini, reakciji itd.

Seja se je zaključila ob 12. uri in 50 minut. —

Politični pregled.

Notranje dežele.

Razprave mej Čehi in Nemci so se pričele. Sklenili so, da ostane tajno, kar bodo obravnavali. Le toliko vemo, da je pri prvi seji Plener naštel znane zahteve in želje Nemcev. Po govoru Plenerja se je pričela debata, katere se je vdeležilo več gospodov. Knez Lobkovic izjavil je v imenu svoje stranke, da bodo Čehi v prihodnji seji točko za točko odgovorili na stavljenе pogoje in da bodo označili one zahteve, katere smatrajo potrebnimi v varstvo češke narodnosti.

„Dzennik Polski“ pravi, da vlada bode vsakako Nemcem dovolila koncesij; „Gazeti Narodovi“ pa telegrafuje z Dunaja, da hočejo Nemci vtihotapiti Scharschmidov predlog gledé določitve nemščine kot državni jezik.

„Nova Reforma“ imenuje postopanje groffa Taaffeja prilizovanje do Nemcev, katero ne more ugajati ni polskemu, ni češkemu klubu, še manj po teh dveh zastopanim narodom.

„Grazer Volksblatt“ piše: Zabraniti moramo, da zopet ne zasveti mameča nemško-liberalna luč, a zabraniti moremo to le tedaj, ako bo vsa desna tesno skupaj držala. Da se pa bode mogla desnica tesno združiti, treba je, da pride vsaka nje frakcija do svojega prava. V prvi vrsti pa je dolžnost Staročehov, da se odločno poprimejo dela in da ne zamudijo nijedne minute več. Mogoče, celo zelo verjetno je, da se bode ministerstvo nekoliko premenilo, toda gotovo ne v smislu za sedanjo večino ugodnem. Ako pa oni, ki so podlegli, najdejo zaslombe mej narodom, dosegli so več, nego so vredne efemerne zmage tistih klečepazov, kateri so celo inozemstvo na pomoč klicali proti avstrijskej vladi.

Kakor se vidi, slutijo na vseh straneh, da se nekaj važnega kuha. Slovanskim narodom treba je biti pozornim, da jih dogodki ne iznenadijo.

Novoletni vzprejem pri Tiszu bil je, kakor trdijo, velikanska ovacija za njega in celo ogrsko ministerstvo. Tisza, odgovarjajoč na ogovor poslanca Huszarja, rekel je, da hoče navzlic vsem napadom vztrajati na svojem mestu. Vlada hoče obrniti vso svojo pozornost reformam, katere imajo pospešiti, da se napravi ravnotežje v državnej upravi. Glede agitacij z imenom Košutovem rekel je Tisza, da vsakdo spoštuje tega moža, a oni da ga naj manje spoštujejo, koji zlorabijo njega ime za svoja strankarska rovanja.

Vnanje dežele.

Oficijozni „Jurnal de St. Petersbourg“ upa, da se bode tudi letos ohranil mir. Ta organ ministerstva za vnanje stvari piše: „Sodeč po pogojih, s katerimi se je završilo prošle leto, mislimo, da bode tekoče leto zvečinoma posvečeno gospodarskim stvarim: trgovin-

skim odnošajem mej narodi in delavskemu vprašanju.“

Čas bi bil pač, da bi malo pozabili na militarizen in mislili na druge stvari, katere se tesno dotikajo blagostanja človeštva.

Slavijanski dobrodelni komite nabral je nekda že 30.000 gl. v podporo rutenskih kmetov po Galiciji. Denar bodo razdelili znani ruski agitatorji. Ne vemo, je li res, da so toliko nabrali. Oblika te vestij, kakor so jo prinesli nemški listi, je pa gotovo tedencijozna.

1. januarjem stopil je v veljavo novi italijanski kazenski zakonik; ta zakonik izključuje smrtno kazen. Za vojaške zločine ostane pa smrtna kazen v veljavi. Cesar Viljem in kralj Umberto na jedni strani; knez Bizmark in Crispi na drugi strani, čestitali so si prav prisrčno za novo leto. Italijansko ljudstvo bi pa gotovo znalo povedati, kdo plače stroške tega debelega prijateljstva.

Govorilo se je, da so nastale difference mej regentstvom in ministerstvom srbskim in da se bode iz njih izcimila ministerska kriza. Seveda je bila ta vest izmišljena, kakor so sploh vsa poročila dunajskih in peštanskih listih o srbskih zadevah lažnjiva in zlovollna.

Zadeva srbskega solnega monopola vravnala se je mirnim putem. Vlada se je pogodila z anglo-avstrijsko banko. Ta-le poslednja dobi kot odškodnino znesek 5.750.000 dinarjev. Ta dogovor postane seveda še-le potem veljaven, ako mu pritrdi skupština. Potrebni denar bo vlada vzela na posodo pri ravno istemu konsorciju, kateri bode preskrbel tudi denar za odkup družbe za železniški promet. Želja dunajskih židovskih se torej ni spolnila, toliko zaželjeni konflikt mej našo in srbsko državo bode torej izostal.

Špansko ministerstvo je odstopilo. Sagasta hoče sestaviti novo ministerstvo iz raznih skupin večine, katero naj bi bilo „kabinet spravljivosti“.

Bolgarska vlada sklenila je z tovarno za orožje v Steyeru pogodbo za napravo 60.000 pušk-repetirk Manlicherjevega zistema.

Belgijski kralj odgovoril je na čestitko bruseljskega župana o priliki 25 letnega vladarskega jubileja kraljevega, da se mora vse mogoče storiti v poboljšanje stanja za delo nesposobnih delavcev. On da želi blagor deželji, temu da je posvetil vse svoje življenje in se nadeja, da bode dežela o priliki jubilejne slavnosti jasno izrekla, česa da upa in želi.

DOPISI.

Iz sežanskega okraja decembra meseca. [Izv. dop.] Sliši se, da se bodo v bližnji štorskej občini v kratkem vršile volitve v občinski zastop. Volitve v občinski zastop so zlasti za posestnike velike važnosti; kajti od njih je odvisno blagostanje vse občine.

Kar je družini gospodar, to je občini županstvo. — Zdaj je še čas dobro premisliti, koga treba voliti v občinski odbor; kajti eden izmej izvoljenih bode vam pozneje najmanj tri leta tudi županil. Glejte torej, da si izvolite pametne, modre, značajne in izkušene može, da se ne bode pozneje kesali.

Ne glejte pri tem samo na bogatine. Ubog, pa zrel in moder mož je čestokrat presega.

Ne izbirajte si slavohlepnežev in sebičnežev.

Ko sem šel pred letom preko Štorij, slišal sem krepke glasove štorskih fantov, ki so prepevali mile slovenske pesmi. Ko sem jih nekoliko časa poslušal, mislil sem si: če bi pri nas imeli take glasove, dal bi se napraviti dober prevski zbor. —

Mej narodne vpletali so tudi nekatere umetne pesmi. Videč to vprašam nekoga, kdo jih je te pesni naučil in zakaj se še dalje ne urijo v lepem slovenskem petju? Tedaj pristopi k meni bolj postaran kmetijski fant in mi pove jako čudne reči, kakoršnih bi pač mogel pričakovati v tržaški okolici, kjer vlada slavni magistrat, a ne v sežanskem okraju, na sivem Krasu. Pravil mi je namreč:

Kakor slišite imajo ti fantje grlo za petje, pa ne samo grlo, ampak tudi veliko veselje imajo do cerkvenega, posebno pa do narodnega petja. — Ko so pa hodili k pevskim vajam sami taki-le mladi in krepki fantje in tam se učili lepih narodnih in cerkvenih pesmi, je to neko stranko tako razkačilo, da je hotela počiti od jeze. — „Nedolžno slovensko petje, kako mora to koga razkačiti“, pravim mu. „In vendar je tako,“ odgovori mi. — „Ko so se fantje in dekleta naučili s spremljevanjem „fisharmonija“ potrebnih cerkvenih pesmi v zadovoljnost velike večine nepristranskega občinstva, vprašalo se je na dotičnem mestu dovoljenja, da bi se smelo tudi v cerkvi petje spremljati z harmonijem, ker je s tem lažje peti. To vam je bil ogenj v streho. To se jim je prepovedalo in se jih pri tem še ostelo. Zategadelj so opustili pevske vaje. Pozneje so se vendarle zopet jeli učiti izključljivo narodnim slovenskim pesem.“

(Konec prih.)

V Šempasu 1. januarja. [Izv. dop.] Dogodki, ki se v naši občini gode na škodo verske morale, dajajo mi dovolj vzroka napisati naslednjih par vrstic. Seznaniti hočem čitajoče občinstvo s značajmi, za nasprotna si programa se borečimi. Na jedni strani kopljejo sami sebi jama in delajo večno sramoto, na drugi pa si pridobivajo venec nevenljive časti pred občinstvom, katero zastopajo. Ožji, kakor tudi širši okolici naše občine, je še dobro v spominu dogodek, ki se je godil preteklo Veliko noč v Šempasu. Neka nezakonska mati, na tistem poročitvi, zagrebala je sad svoje pregrešne ljubezni v grobljo poleg bližnjega potoka. Ta čin dal je povod, da je sodnijska komisija zaradi dotičnih pozvedovanj nas dvakrat obiskala, in sta bila dotična nekerščanska mati in nje nadepolni ljubimec dne 17. januarja t. l. od pristojne sodnije kaznovana. Toda javnemu mnenju ni bilo z tisto obsodbo zadovoljeno, ker je njej odmerila le eden mesec in njemu pa samo 14 dni zapor. Nikdo bi si pa ne bil niti sanjal, da je tisti ljubimec naš pošten? cerkvenik, ter posebni ljubimec našega g. župnika. Posebno pa ta zadeva ni hotela našemu župniku v glavo, — kateri je istega cerkvenika z lece doli zagovarjal, ker je zahtevalo slavno starešinstvo po svojem g. županu, da se cerkvenik od te službe odstavi; — češ, da njega tudi vsa občina ne vžene v kozji rog, ker je že veliko reči z božjo pomočjo premagal, da bude tudi to.

Gosp. župnik se ni dal od svojega sklepa premakniti tudi na osebno prigovarjanje č. g. dekana ne. A varal se je, kajti občina, ko je videla, da se z lepa ne da nič opraviti, napela je struno pri c. kr. glavarstvu in nadškofijstvu v Gorici, od koder je bilo takoj potrebno zavkazano, da se cerkvenik odstavi, ter postavi oni, ki ga je starešinstvo izvolilo za toliko časa, dokler se odstavljene ne opraviči, ker je trdil, da je nedolžen. Gosp. župnik, ki se je dal od lažnjivega Fr. P. zapeljati, trdi še sedaj, da je popolnem nedolžen, dasi je bil sodnijski obsojen in je tudi druga inštanca sodbo potrdila. Mej tem časom so skušali g. župnik, odstavljene cerkvenik in še par družih zaobrtni javno mnenje na dobro Fr. P. Gosp. župnik je odstavil dva cerkvena ključarja, da bi svojemu ljubljencu laglje pot vgladil do prejšnje službe. Postavil je ključarjema g. Antona, Monari-ja pl. Neufeld, svojega posebnega

prijatelja, in Antona Peršiča, strica odstavljenega cerkvenika.

Dasí je bilo javno mnenje proti odstavljemu cerkveniku, hotel je gosp. župnik rečenega Fr. P. vendarle zopet vvesti v službo. Temu se je pa odločno protivil prvi ključar gosp. Anton Monari pl. Neufeld a od nadškofijstva je prišel ukaz, da se Fr. P. ne sme več vporabljeni pri nikakih bogoslužnih opravilih. G. župnik pa, videč da ne more prodreti s se svojo nevtemeljeno zahtevo, je kar naravnost pretekli ponedeljek (30. decembra 1889) odstavil dosedajnega cerkvenika ter postavil svojega hlapca na isto mesto, kateri ne razume nobenega cerkvenega opravila, mej tem pa je postavil Fr. P. kot voditelja cerkveništa, kateri sedanjemu, neveščemu in nepripravljemu cerkveniku narekuje, kaj in kako da ima opravljati pred in po cerkvenem opravilu. V očigled tem dogodkom krha se v srcih občinstva verski čut in spoštovanje do cerkve in vršilcev njenih. Upam pa, da Vis. nadškofijstvo stori konec enkrat za vselej tem zmotam in to na postavne korake, ki jih je napravila občina po svoji deputaciji. Pri tem poročilu zamolčal sem vse reči, ki bi dajala povod do kake polemike, in sem objavil le, kar ve sleherni občan; če bi pa bilo potreba, izvlečem še druge stvari iz torbe.

Muha.

Domače vesti.

Cesarski dar. Njegovo Veličanstvo podarilo je dvornemu kočijažu gosp. Josipu Cimadoriju, jedno krasno zlato iglo v podkovini obliki z petimi dijamanti in štirimi zafirji.

Umrli je knez Karlos Auersperg, glava ustavovernega češkega plemstva.

Nemška cesarica Agusta, uдова po ranjcemu cesarju Viljemu I, je včeraj v Berlinu umrla. Cesarica Avgusta se je rodila 30. septembra 1811.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so „Veseli Tržačani“ v Škednji dne 5. t. mj. gl. 3.45. — V pušici slov. čitalnice nabralo se je do 4. januarja 1890 gold. 3. —

„Silvestrov večer“ v čitalnici tržaški donesel je 34 gl. čistega dobička za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda. — Gospa Šabecova darovala je isti večer 10 gl. Prisrčna hvala blagej gospej!

Nadomestni volitvi v občinski svet tržaški bodeti za 4. razred 20. t. m. in za 2. razred 22. t. m.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma za otroški vrt v Rojanu, se je nabralo v krémi „pri Družtvu“ v Barkovljah 1. t. m. 1 gl. 77 kr. — pri pevskem večeru „Adrije“ in starih pevcev. Kakor vidimo, se nabira v Barkovljah za otroški vrt še mnogo pridnejše nego v Rojanu! — V krémi „pri rumeni hiši“ nabralo se je v četrtek 26. decembra min. leta in v nedeljo 29. decembra min. leta 2 gl. 92 kr.

Na sestanku slovenskih poslancev, namerovanem v Ljubljani, govorilo se bode, kakor poroča „Parlamentär“, tudi o strankarskih sporih in o pretiranem boju proti „liberalnim“ slovenskim časopisom. Želeti bi pač bilo, da se pride enkrat v okom nesrečnemu prepiru, ki razjeda slovenski život ter neizrečeno škodi napredku našega milega naroda. Nobena druga prilika ni tudi ugodnejša za razpravo tako važnega prašanja, nego uprava ta sestanek. Naj bi po njemu zavlada zopet blagodajni mir po vsem Slovenskem ter naj bi si naši poslanci duhovskega in svetskega stanu sporazumno in vzajemno segli y roke ter skupno delovali v pravo korist slovenskega naroda! —

„Slovenska beseda“. Odbor „Matice Slovenske“ je te dni naredil sklep, kate-

regava gotovo veselo pozdravi vsak, kdor se briga kaj za čistoto in pravilnost našega književnega jezika. Odločil se je namreč izdavatí časopis „Slovenska beseda“, kateremu bode glavni namen, razpravljati o dvojbeneh stvarih naše slovnice in našega slovarja ter v znanstvenih razpravah in doneskijh pojasnjevatí vse, kar je v slovenskem besedišču nejasnega, nedoslednega in nepravilnega. Skušal bode ustanoviti slovenski pravopis, raznovrstnim slovniskim oblikam dognati pravilno lice ter obogatiti slovenske frazeologijo in slovenski slovar. Uredništvo „Slovenske besede“ se je izročilo g. prof. Bartlu, kateri je dobil nalog, vzajemno z g. prof. Pleteršnikom sestaviti natančni program ter slovenske jezikoslovce povabiti na sodelovanje. Kadar se dovrše potrebne priprave, povabi se slov. občinstvo, da z naročili podpré to velevažno književno podjetje, o katerem pričakujemo, da nam pod nadzorom in ugledom prvega našega književnega zavoda da toliko zaželjeno jedinstvo v našem pravopisju in v naši slovnici.

Predpustna kronika. Sobotni ples ženskega oddelka „delalskega podpornega društva“ ni bil tako dobro obiskan, kakor bi bilo želeli; pač pa je bilo vse jako ukuano vrejeno in je bila tudi zabava zelo animirana. — K nedeljskemu plesu „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ došlo je obilo občinstva. Reči se sme, da se je veselica v vseh svojih delih posrečila. Moralni in materijalni uspeh je povoljen.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu. Vabilo na domačo zabavo, katero napravi pevsko društvo „Zarja“ v dvorani gosp. Matije Bole v Rojanu v nedeljo dne 12. prosenca. Uspored veselice: 1. Jenko: „Naprej“, orkester. 2. Volarič: „Za dom“, poje zbor. 3. Nedved: „Moja rožica“, četverošpev. 4. Preširen: „Nuna in kanarček“, izvršujeti dve petletni deklici. 5. „*“ „Potpourri slov. napevov“, orkester. 6. Kocjančič: „Vse to“, poje zbor. 7. Gregorčič: „V pepelnih noči“, deklamuje gospica I. F. 8. Mašek: „Pri zibelci“, četverošpev. 9. Godba. 10. Bleiweis: „Domači prepri“, igra, izvršujejo domači dilutantje. 11. Lisinski: „Plovi, plovi“, osmerošpev. 12. Ples in prosta zabava. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Uatopnina 30 kr. za osebo brez izjeme. — Sedeži po 10 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje. — Želeti bi bilo da se naše občinstvo v obilem številu vdeleži te prve veselice mladega društva in je takim načinom spodbudi k nadaljnemu vztrajnemu delovanju.

Odbor pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah je sklenil v odborovej seji 1. t. m., da ne napravi društvo v tem pustu nijedne večje veselice — ker napravijo že druga domača društva svoje velike veselice. Stori se je to z obzirom na bratsko vzajemnost; veliko veselico napravi društvo pa maja meseca. — Sklenilo se je pa, da napravi društvo domačo veselico s petjem, deklamacijo in plesom zadnjo pustno nedeljo. To bode popolnoma domača veselica, k kateraj se ne bode posebej vabilo sl. občinstvo.

Statistika Barkovljanske župnije. Konec min. leta je bilo v Barkovljanski župniji 2248 prebivalcev, kateri se dele: Barkovlje 1704, Greta 525, Ščedaz 19. — Rojenih je bilo 72 v min. letu, 41 možkega, in 31 ženskega spola. Umrlo jih je 36; doma 31 in 5 v tržaški bolnici. Mej umrlimi bilo je 21 možkih in 15 žensk. Barkovljanska župnija se je pomnožila torej v minolem letu za 36 prebivalcev.

Opazovalec nam piše: Na božični dan bil sem pri prvej jutranjej sv. maši v cerkvi Barkovljanski. Bil sem prav za prav pred cerkvijo, — kakor tudi druga nebrojna množica domačega ljudstva. Vprašal sem o tem nekega domačina, kateri mi je odgovoril: „Ob vsakem večem prazniku se godi tukaj enako; — več nego polovica ljudij mora stati pod milim nebom, — naj si bode že hud mraz, dež ali drugo slabo vreme. — Magistrat ima pač — dostavi domačin — mnogo denarja za ita-

lijanske šole, katere nam kaze mladino; ima denar, da leto za letom povišuje plačo našemu nebodigatreba — če gre pa za hišo Božjo, tedaj se izgovarjajo ti gospodje, da nimajo denarja! — Ko sem si ogledal potem domačo cerkev, čudil sem se bogatej okrasbi te hišice božje. Za vse to je treba denarja, si mislim. Rečeni domačin mi je dal pojasnila, da župljani sami mnogo žrtvujejo, vzpodbujeni po č. gosp. župniku. Slava Barkovljanom, ki tako lepo slušajo svojega duhovnega pastirja!

Tu se vidi jasno, da kjer napreduje morala, napreduje in zmaguje — tudi narodnost! — Govoril sem potem z domačinom še o raznih domačih stvareh — o katerem pogovoru omenjam pa le važnejših stvari. „Sedaj imamo vse, domače — reče mi mož zadovoljno“. Če imamo potrebo, zatečemo se k doktorju — zdravniku, domačinu; č. g. župnik je domačin in deželni poslanec je domačin. Le nekaj nam teži srce. Barkovljani smo pravi tržačani, stoletja sem zvesti čuvari časti Avstrije ob bregovih adrijanskih, a župana so nam vsilili ptujca, ki nima srca za nas. Je-li to pravica, da nam sme enak človek ukazovati! — „Siamo noi, che facciamo tutto“ — se baha ta človek, ko se govori o kakej važnej stvari. — Meni, da je Bog zna kaj, in da ne vemo, da je prišel od tam, kjer „pure pasejo!“ — Mislimo pa vendar, da stoji v nekem zakonu zapisano, da Capovilla mora biti le domačin iz rodne vasi; toda tega noče vedeti magistrat. Sedaj ko imamo narodnega deželnega poslanca, kateri vendar stoji nad Capovillom, — bilo bi dobro, da bi se on za stvar potegnil in o tem povprašal „liberalne gospode!“

Ko sem zapuščal Barkovlje, premišljeval sem besede, katere je izgovoril ta vrli domačin, — in priznavati sem moral, da bi bile Barkovlje pač še na čilejšej narodnej podlagi, ko bi tam ukazoval kak domač župan in ko bi tam imeli izključljivo narodne učitelje, kakor drugod po Slovenskem!

V mestno hranilnico Ljubljansko uložilo je meseca decembra 1889 leta 267 strank 130.481 gl. 18 kr.; izplačala pa je hranilnica 39 strankom 25.065 gl. 4 kr. Številke te kažejo, da se je mestna hranilnica ljubljanska že utrdila v zaupanju občinstva. Videčim ta lepi uspeh, se nam vsiljuje prašanje: ni-li zadnji čas, da tudi v Trstu mislimo na kak denarni zavod na narodnej podlagi?

„Ljubljanskega Zvona“ prvi zvezek ima naslednjo vsebino: 1. Gorazd: Godčeva balada. 2. Fr. Gestrin: Iz arhiva. Povest. 3. Jožef Staré: Pisma iz Zagreba. XXI. 4. Jožef Rakež: Otrovne ali nalezljive bolezni in njih pravi vzroki. 5. Velimir: Cerkovnica. Povest. 6. Jož. Anton Klemenčič: Planinar. 7. Simon Rutar: Na gosposvetskem polji. 8. Janko Kersnik: Kmetška smrt. Slika. 9. Književna poročila. 10. Dr. M. Murko: Prešerin pri Rusih. 11. And. Fekonja: Ant. Vrameza Predechtva i Postilla. 12. Vatroslav Holz: Ivana Kobilca in nje slike. 13. Dr. Jakob Sket: Odgovor na I. Lendovšekove opazke. 14. Listek: Slovenska beseda. Nova slika Valentina Vodnika. Popotnikov koledar. Nemški spisi slov. pisateljev. Šolska poročila. Razpis častnega darila. Dr. Anton Kovačić †. Matica Hrvatska. Popravek. Gledé na množino izborne vsebine smemo Slovenci pač ponosni biti na ta svoj lep slovni list.

„Slovanski Svet“. Prva številka tega lista za leto 1890 izide dne 10. januarja.

Hripa se je močno razširila po mestu in okolici. Dosedaj se je konstatiralo do blizu 50000 slučajev. Vsled danes izišlega namestništvenga ukaza zaprli so vse ljudske, mestne in državne šole. Samo na šoli v Barkovljah je 74 bolnih učencev.

Razstava pohištva in raznih družih umetnih izdelkov, izvršenih po tržaških obrtnikih, odpre se dne 15. t. m. v pri- tličnej dvorani mestne borze.

Izpokan iz Trsta bil je, kakor smo zadnjič poročali, nek Evgen Jacchia; njegov utok na deželno vlado je tukajšnje namestništvo odklonilo in Lahonček moral je oditi v deželo sentezimov. „Piccolo“ na tem zelo joče.

Natečaj. Razpisano je učiteljsko mesto v Unijah; podučiteljska mesta v Dobrinju in Kastelmuschio in mesto učitelja ravnateljca na novejši v Buzetu. Prošnje na dež. š. svet v Istri v 4 tednih.

Izkaz daril za božičnico v korist otroškemu vrtu družbe sv. Cirila i Metoda v Trstu. Podpisano načelnistvo je nabralo med rodoljubimi gospodi gospodičami in gospodi darov za božičnico ki se je napravilo otrokom slovenskega otroškega vrta pri sv. Jakobu dne 22. decembra 1889.

Darovala so v ta namen sledeča gospoda: g. Abram M. gl. 3, g. Angeli I. gl. 2, g. Bjekar gl. 1, g. Marija vdova Bretton gl. 2, g. Balauč 80 nov., g. B. I. 50 nov., g. B. I. gl. 1, g. B. I. gl. 2, g. Č. F. gl. 2, g. Č. Č. D. gl. 1, g. D. gl. 2, g. Bartoš 50 nov. g. Delkin gl. 1, g. D. I. gl. 3, g. D. B. gl. 2, g. Dekleva M. gl. 1, g. Dejak K. gl. 10, g. Fabriš H. gl. 10, g. Dolenc E. v imenu svojega sina Eduarda 3 gl. g. F. P. gl. 2, g. Fonda gl. 2, g. Furlan V. gl. 2, g. Gaspertič S. gl. 2, g. Grmek H. gl. 1.20 g. Goriup E. gl. 1, g. Goriup F. gl. 1, g. G. S. gl. 1, g. Gulič A. gl. 1, g. Gorup Josip gl. 50, g. Dr. Grubišič gl. 1, g. G. M. 50 nov., g. Gregorič S. gl. 1, g. H. A. gl. 1, g. Jeršek gl. 1.06, g. S. M. gl. 1, g. Ipavie F. gl. 3, g. Janežič 20 nov., g. Ivanič gl. 1, g. Serala gl. 1, g. Prof. Jesenko gl. 2, g. Koren gl. 1, g. Kalister Franjo gl. 50, g. K. A. gl. 1, g. Krajeer I. gl. 1, g. Kolman gl. 3, g. Kariš F. gl. 1, g. Kljun I. M. gl. 1, g. g. Kracik 20. nov. g. Kanobel I. gl. 1, g. d. Kastelic Zinka gl. 4, g. Krajeer gl. 1, g. Korenčan gl. 1, g. pl. v. H. A. gl. 5, g. Kaučič G. gl. 2, g. Lieske M. gl. 5, g. Laurič E. gl. 15 in zaboj marecipana (Behzeltea). (Dalje prih.)

Listnica uredništva:

Gosp. dopisnikom „z Goriškega“: Pravda naša z gosp. drom. Mahničem je završena; mi smo v tej zadevi inrotulirali akte. Označili in razjasnili smo svoje stališče na vse strani. Vaška dvomba je izključena: kdor nas je hotel umeti, nas je umel. Siliti pa ne moremo nikogar, da se postavi na naše stališče, da goji naše nazore. Torej na to stran nobene besede več. Gosp. dopisnikom zahvaljujemo se na izraženem priznanju in jih prosimo, da nam ohranijo svojo naklonjenost. Vsako poročilo, tičoč se zadev javnega našega življenja — izvzemši gori označene — sprejeli bomo hvaležno.

I. C. v Trstu Nagraditi ne moremo. Na čelu našega lista lahko citate: rokopisi se ne vračajo. Ako ste zadovoljni, da priobčimo o svojem času, javite nam.

Listnica upravnistva.

G. Sč. v V. P. da za polleta 1890. gosp. F. B. v L. plačano do 1. julija 1890. Gosp. F. M. Naklo prejeli 9. f. Plačano do sedaj Gdence: M. S. v Komnu T. S. v Tomaji in drugi novi naročniki prosimo da oprostijo zakasneli ekspedicijski prvih listov, vzrok bila je „influenza“ katera tudi našemu upravniku ni prizanesla.

Dunajska borska

7. januarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	— — — — —	gld 86.70
„ „ „ „ „ „ „	— — — — —	87.15
Zlata renta	— — — — —	109.95
5% avstrijska renta	— — — — —	101.65
Delnice narodne banke	— — — — —	96.50
Kreditne delnice	— — — — —	323 —
London 10 lir sterlin	— — — — —	117.65
Francoski napoleondori	— — — — —	9 3/4
C. kr. cekini	— — — — —	5.56
Nemške marke	— — — — —	57 62

15—6 Z novo izumljenim

čudeznim žepnim mikroskopom vidi se vsaka stvar 500 krat povečana. Potreben je torej za vsakoga trgovca, učitelja, dijak, da celo za vsako hišno gospodarstvo ker se more z njim preiskovati jedij in pijače. Pridejana mu je tudi lupja, katera vrlo dobro služi kratkovidnim.

Komad stane samo 1 gl. 25 kr.

proti gotovini ali po poštnem povljetju.

D. KLEKNER,

I. Postgasse šte. 20.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Izjava.

Še le danes sem zvedel, da me ima sl. sloz. občinstvo pesniha pesnij izišlih v Gorici pod naslovom:

„Goriška jadikovanja“

in to menda seosbno zato, ker očituje pesniški sestavek, kakor se deje, višo izobražbo, nego bi se mogli pripisovati samouku. Ta je zopet nova! Nadarjeni samouki so že nadkrilili mnogo njih, kateri so se šolali v Atenah in v Rimu. To smo videli v mnogih literaturah, ne samo v slovenski.

Ne morem pa umeti, kako sem prišel v zvezo z „jadikovanja“! Kar pišem, podpisujem. In tudi g. pisatelj ne zajde, ako pove pravo svoje ime. S kratka, jaz niaem to časti vreden. Slovenski narod pa tudi ve, da ni mi navada, zakladati iz svojega svoje pesmi, kakor je to storil „jadikovanj“ pesnik, z Bogom.

V Gorici 4. januarja 1890.

Fran Zakrajšek.

„Slovanski Svet“

ki izhaja kot polumesečnik v Ljubljani, bo priobčeval leta 1890 prevažne, fundamentalne razprave o političkih sistemih Avstro-Ogerske, o narodopolitiških programih, o nacionalni avtonomiji, o cilometodijki cerkvi in njeni zgodovini, o slovenskem narodnem gospodarstvu v pogledu na Slovane Avstro-Ogerske, o slovenskih važnih kulturnih vprašanjih, v vsaki številki političke članke aktualnega pomena, dopise in poročila o važnih dogodkih iz vseh slovenskih krajev ter o književnosti vseh slovenskih literatur.

„Slovanski Svet“ stoji za celo leto 4 gl., za četrt leta 90 kr.; za dijake in ljudske učitelje pa 3 gl. 60 kr. na leto in 90 kr. za četrt leta.

Naročnina se pošilja izdajatelju „Slovanskega Sveta“ v Gorico (Görz). 1—3

Občno koristna stvar.

Kdor hoče poslovati za občino koristno stvar ter si pri tem zaslužiti denarja, pošlje naj svoj naslov v zaprtem zavitku, na kateri naj zapiše „občno koristna stvar“, upravnistvu tega lista. 1-3

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko

kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New-Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade, na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 6—42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditions bureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

„BRUS“

jedini šaljivi in bogato ilustrovani list slovenski, začel bode svoj II. tečaj in vabi rodoljube na naročbo. 2-3

„BRUS“ bode, kakor doslej, zastopal načela odločno narodne stranke, pisal bode v naprednem in svobodnem zmislu, grajal in smešil pa nedostatke v javnem življenju.

„BRUS“ pridobil je za bodoče leto novih sotrudnikov in jako zanimivega gradiva, zato se nadeja, da dosedanji naročniki ostanajo zvesti in da se jim bode pridružilo mnogo novih, katerim ugaja odločna, svobodna beseda.

„BRUS“ stoji za vse leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl.

Uredništvo in upravništvo „BRUSOVO“.

Nezaslišano začudenje

vzbudil je

The Patent „Darning „Weaver“

aparatus za krpanje

(Stopf-apparat.)

Vsak otrok ga lahko rabi.

Na parižkej izložbi bilo je predanih 330.000 kom.

Ta naprava je patentovana po vseh delih sveta od jedne ameriške družbe. — Krpa vse vrste blaga in tkanine, srajce za lovec, nogovico, perilo itd., da se vidi vse kakor novo. V vsej Ameriki in na Angežkem, tako tudi na Dunaji je ni hiše, v kateri se ne bi našlo izvrstne te, prokoristne naprave. Razširila se bode mej vse civilizovani svet, zato pa naj se slavno občinstvo požuri, da si jo naroči, dokler jih je dosta v zalogi.

Komad stane 2 gold.

proti kasi ali po poštnem povzetju za vse dežele monarhije

Razpošiljavni zavod:

Schmidt, Wien, Margarethen.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
 Glavnica društva gld. 3,300,000 —
 Rezervni fond od doničkov 536,622 02
 Posebna rezerva doničkov od zavarovanja na življenje 150,000 —
 Rezervni fond za polijete na premikanja vrednostnih efektov 161,500 —
 Premijna rezerva vseh oddelkov 7,342,780 36
 Rezerva za škode 267,601 —

24—1 V portfelju:

Premije, ki se imajo potrjati v prihodnih letih 16,954,118 57
 Skupni znesek v: h škod plačanih od 1. 1. 1888 do 1883 gld. 114,949,847 05

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši.)

Slučaj !!

Vsled zapoznele sezone mi je bilo mogoče, nakupiti celo zalogo jedne valike fabrike za ogrtače (Umhängtücher-fabrik): mogoče mi je torej ponuditi vsaki dami jeden velik, debel in gorak ogrtač za čudežno nizko ceno

1 gld. 35 kr. a. v.

Ti povsem moderni ogrtači morejo se dobiti v treh barvah (svitle srednje barve ali temne); obrobjeni so z finimi franžami, temno borduro in so dolgi en meter in pol, široki pa tudi en meter in pol.

To je pač največji ogrtač. — Razpošilja razpošiljavni zavod.

6—15

Exporthaus

D. KLEKNER

Wien, I., Postgasse 20.

V najem

se odda, eno uro hoda od Gorice na glavni erarski cesti ležeča hiša štirimi sobami, štal, kletjo in lepim dvoriščem, za gostilno ali drugo kupčijo posebno primerno.

Pogoji se zvédo „pri Posti“ v Mirni.

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

Ženitbena ponudba.

30 letni obrtnik želi se poročiti z gospodičino ali vdovo (Slovenko), katera naj bi imela nekoliko sto goldinarjev premoženja. — Pisma naj se pošiljajo: Reka, poste-restante, A. N. 000. do 15. januarja. 2—4

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17, priporoča se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrni. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 19—2

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 3 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " 3 1/2%	6- " 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odpovedi od 17. novembra, 21. novembra in 13. decembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.

V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova.

Kupuja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24—21 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst. 13. novembra 1888. 1—24

Čas nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mestah, za solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providjenu, JEDINU SLAVENSKU

TISKARU

U TRSTU

Ista prima i obavija svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučene karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročističke, punomoći, cjenike, jestvenike, svakovrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladišću) svo potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj aliudeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prije	50 nvč.
sada 10 tvrdo vezana	60
Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovcem	20
Vilim Tel, prevod Cugnera	40
Ljudmila prevod J. Lehana	20
Filip prevod Križmana	20
Antigona prevod Križmana	20
Trst in okolica od Sile	30
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin	20
Istra pjesma A. K.	20

Ove su knjige „jako prikladne za darove o praznicah zato ih al. občinstvu preporučamo.

Kod naručivanja tiskavnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Tiskarna Dolenc v Trstu